

Varallisuuden hoidon perusteet

Lapin hyvinvointialueelle

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 22 § 6. kohdan mukaisesti aluevaltuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista.

Tämä dokumentti määrittää periaatteet, joiden mukaan Lapin hyvinvointialueen varallisuutta hoidetaan.

1. Yleiset lähtökohdat

Lapin hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Tarkasteltaessa varallisuuden hoidon periaatteita keskitytään taseen suurimpiin omaisuuseriin. Kokonaisvarallisuuden hoito pitää sisällään rakennukset, koneet ja laitteet sekä osakkeet ja osuudet.

Varallisuuden hoidossa oleellista on huomioida ja arvioida, mitä tavoitteita omistus palvelee hyvinvointialueen kokonaisuudessa. Lisäksi varallisuuteen liittyvässä päätöksenteossa tulee huomioida omaisuuden käyttöaste ja miten arvon säilyminen varmistetaan.

Varallisuutta voivat olla myös toimialasijoitukset, joiden tarkoituksena on rahoittaa hyvinvointialueen toimintaan liittyvien tai sitä palvelevien yhteisöjen toiminnan käynnistymistä tai jatkumista. Näillä sijoituksilla edistetään hyvinvointialueen toimialaan kuuluvia päämääriä, ja voiton tavoittelu ei ole yksinomaan vaikuttimena toimialaan liittyvässä sijoittamisessa. Hyvinvointialueen toimialaan ja tehtäviin liittyvää sijoittamista ja varallisuuden hoitoa ohjaavat itsehallintoa, toiminta-ajatusta ja toimialaa koskevat säännökset ja hyvinvointialueen palvelustrategia.

Varallisuuden hoidossa otetaan huomioon julkisyhteisöön kohdistuvat yhteiskunnalliset velvoitteet ja toimintaperiaatteet. Varallisuuden hoidossa ja investoinneissa arvioidaan vastuulliset näkökulmat ennen päätöksentekoa huomioimalla esimerkiksi ympäristötekijät, sosiaalinen vastuu sekä hyvän hallintotavan toteutuminen. Yhteishankintoja tai -sijoituksia ei tehdä sellaisten tahojen kanssa, joiden toiminta on ristiriidassa hyvinvointialueen hyväksytyjen toimintatapojen ja arvojen kanssa.

Hyvinvointialueelle voidaan kohdistaa myös lahjoituksia kuten testamenttilahjoituksia. Lahjoitusvarat voivat olla kiinteää omaisuutta, arvopapereita, osuuksia, rahaa, pankkisaamisia tai muuta irtainta omaisuutta. Lahjakirjojen tai testamenttien määräykset ohjaavat

lahjoitusvarojen käyttöä. Mikäli käyttöä määritteleviä ehtoja ei ole, hyvinvointialue hoitaa varoja noudattaen huolellisuutta parhaaksi arvioidulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Varainhoidossa on mahdollista käyttää Finanssivalvonnan hyväksymiä sijoituspalveluyritysten ja varainhoitajien tarjoamia säilytys- ja sijoituspalveluita. Hyvinvointialue voi luovuttaa varainhoidon osittain tai kokonaan yhdelle tai useammalle varainhoitajalle konsultoivina tai täyden valtakirjan palveluna.

2. Rakennukset

Hyvinvointialueen taseessa olevien rakennusten omistaminen ja investoinnit sekä hyvinvointialueen toiminnan järjestämiseksi tarvittavat rakennusten vuokrasopimukset kytkeytyvät hyvinvointialueen palvelustrategiaan.

Hyvinvointialueen palvelustrategian perusteella laaditaan kiinteistö- ja toimitilastrategia. Kiinteistö- ja toimitilastrategian hyväksyy aluehallitus ja aluevaltuusto jokaisen neljävuotiskauden alkupuolella. Viranhaltijoiden päätöksenteko rakennusten ja kiinteistöjen osalta perustuu hyväksytyyn kiinteistö- ja toimitilastrategiaan.

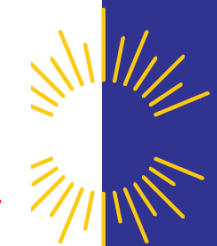
Hyvinvointialue laatii investointisuunnitelmaesityksen ministeriön hyväksyttäväksi vuosittain. Investointisuunnitelma kattaa aina seuraavat neljä vuotta, siten että seuraava vuosi hyväksytään ja tulevien vuosien osalta suunnitelma on luonnosvaiheessa. Kyseiseen investointisuunnitelmaan sisällytetään mahdolliset uudisrakennushankkeet, laajat peruskorjaushankkeet ja uudet vuokra- ja leasingsopimukset.

Kirjanpidossa Rakennukset -tase-erään aktivoidaan sellaisten rakennusten hankintameno, joita käytetään palvelutuotannossa tai jotka ovat realisoitavissa vähintään tasearvoa vastaavalla kauppahinnalla. Jos edellä mainitut ehdot eivät täyty, mahdollinen poistamaton hankintameno kirjataan kuluksi.

3. Koneet ja laitteet

Koneet ja laitteet katsotaan varallisuudeksi silloin, kun ne ovat irrallisia koneita ja laitteita ja palvelevat hyvinvointialueen toimintaa. Tällöin ne myös kirjataan taseeseen kohtaan koneet ja laitteet. Rakennuksiin ja talotekniikkaan kiinteästi kuuluvat koneet ja laitteet kuuluvat kokonaisuudessaan rakennusten osuuteen.

Tyypillisiä koneita ja laitteita ovat esimerkiksi ajoneuvot, perävaunut, nosto- ja siirtolaitteet, lääkintälaitteet ja kiinteät sairaalalaitteet. Hankintahinnaltaan merkittävät koneet ja laitteet lisätään hyvinvointialueen vuosittain laatimaan investointisuunnitelmaesitykseen.

4. Osakkeet ja osuudet

Lapin hyvinvointialueen aluevaltuuston hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti lähtökohtaisesti hyvinvointialueen perustoimintaan ei kuulu sijoitustoiminta. Mikäli perustellusti päätetään sijoittaa hyvinvointialueen varoja, tulee hyvinvointialueen sijoitustoiminnan olla taloudellisesti tuottavaa. Osakkeet ja osuudet muodostuvat pääasiassa toimialasijoittamiseen liittyvistä, pysyvään käyttöön hankituista osakkeista ja osuuksista. Näitä ovat esimerkiksi palvelutuotannon toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet ja muut toimialasijoittamisen osakkeet ja osuudet.

Osakkeiden ja osuuksien hallinnassa huomioidaan palvelustrategia, ja päätöksenteko voi lisäksi pohjautua esimerkiksi toimitilojen osalta kiinteistö- ja toimitilastrategiaan.

Lapin hyvinvointialueen valtuusto on 19.12.2022 hyväksynyt sijoitustoiminnan perusteet (§130). Sijoitustoiminnan perusteissa on eritelty entiset Lapin sairaanhoitopiirin omistamat ja hyvinvointialueelle siirtyneet Sampo Oyj:n ja Nordea Bank Oyj:n osakkeet sekä niiden historia. Kyseisille osakkeille ei laadita erillistä sijoitusstrategiaa, mutta omistusta käsitellään näiden periaatteiden mukaisesti.

